

31989L0369

L 163/32

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

14.6.1989.

PADOMES DIREKTĪVA 89/369/EEK**(1989. gada 8. jūnijs)****par jaunu sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtu radītā gaisa piesārņojuma novēršanu**

EIROPAS KOPIENU PADOME,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 130.s pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ⁽²⁾,

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽³⁾,

tā kā Eiropas Kopienas 1973. gada ⁽⁴⁾, 1977. gada ⁽⁵⁾, 1983. gada ⁽⁶⁾ un 1987. gada ⁽⁷⁾ rīcības programmā attiecībā uz vidi ir uzsvērta gaisa piesārņojuma novēršanas un samazināšanas nozīme;

tā kā Padomes 1987. gada 19. oktobra rezolūcijā ⁽⁷⁾ par rīcības programmu attiecībā uz vidi no 1987. gada līdz 1992. gadam ir izklāstīts, ka Kopienas rīcībā *inter alia* ir svarīgi koncentrēties uz attiecīgu standartu īstenošanu, lai nodrošinātu augsta līmeņa sabiedrības veselības un vides aizsardzību;

tā kā Padomes Direktīva 75/442/EEK (1975. gada 15. jūlijs) par atkritumiem ⁽⁸⁾ nosaka to, ka atkritumi jāiznīcina tā, lai netiek apdraudēta cilvēku veselība vai nodarīts kaitējums videi; tā kā šim nolūkam minētajā direktīvā paredzēts, ka par visām iekārtām vai uzņēmumiem, kas pārstrādā atkritumus, no kompetentajām iestādēm jāsaņem attiecīga atļauja, kurā *inter alia* norādīti veicamie piesardzības pasākumi;

tā kā Padomes Direktīvā 84/360/EEK (1984. gada 28. jūnijs) par rūpniecības uzņēmumu radītā gaisa piesārņojuma apkarošanu ⁽⁹⁾

noteikts, ka vajadzīga iepriekšēja atļauja, lai veiktu darbības ar rūpnieciskām iekārtām un jo īpaši atkritumu sadedzināšanas iekārtām; tā kā šo atļauju drīkst izsniegt tikai tad, ja pret gaisa piesārņojumu ir veikti visi attiecīgie aizsargpasākumi, ieskaitot tādu labāko pieejamo tehnoloģiju izmantošanu, kas nerada pārmērīgi augstas izmaksas;

tā kā iepriekšminētā Direktīva 84/360/EEK paredz, ka vajadzības gadījumā Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu nosaka emisijas robežvērtības, pamatojoties uz labākajām pieejamām tehnoloģijām, kas nerada pārmērīgi augstas izmaksas, un atbilstošiem mērīšanas paņēmieniem un metodēm;

tā kā sadzīves atkritumu sadedzināšanā tiek emitētas vielas, kas var radīt gaisa piesārņojumu un tādējādi kaitēt sabiedrības veselībai un videi; tā kā dažkārt šim piesārņojumam var būt pārrobežu raksturs;

tā kā plaši tiek izmantoti paņēmieni dažu piesārņojošu vielu emisijas samazināšanai sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtās; tā kā tos var atbilstoši ekonomiski izmantot jaunajās sadedzināšanas iekārtās; tā kā tie nodrošina līdzekļus, lai piesārņojošo vielu koncentrācija sadegšanas procesā radušajās gāzēs nepārsniegtu noteiktas robežvērtības;

tā kā dioksīnu un furānu robežvērtības Kopienā jānosaka cik vien iespējams drīz;

tā kā visās dalībvalstīs ir normatīvie un administratīvie akti par stacionāro iekārtu radītā gaisa piesārņojuma apkarošanu; tā kā vairākās dalībvalstīs ir īpaši noteikumi par sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtām;

tā kā, nosakot emisijas robežvērtības un citas piesārņojuma novēršanas prasības, Kopiena palīdz palielināt dalībvalstu veiktās darbības efektivitāti cīņā pret sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtu radīto gaisa piesārņojumu;

tā kā, lai nodrošinātu efektīvu vides aizsardzību, jānosaka prasības un nosacījumi atļaujas došanai jaunas sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtas izmantošanai; tā kā šajās prasībās jāiekļauj pienākums ievērot konkrētu piesārņojošo vielu emisijas robežvērtības un attiecīgus sadedzināšanas nosacījumus, ņemot vērā iekārtas tehniskās īpašības un lietošanas noteikumus;

tā kā jāparedz piemēroti mērījumi un pārbaudes sadedzināšanas iekārtās; tā kā sabiedrība jāinformē par paredzētajiem nosacījumiem un iegūtajiem rezultātiem;

⁽¹⁾ OV C 75, 23.3.1988., 4. lpp.

⁽²⁾ OV C 69, 20.3.1989., 219. lpp.

⁽³⁾ OV C 318, 12.12.1988., 3. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 112, 20.12.1973., 1. lpp.

⁽⁵⁾ OV C 139, 13.6.1977., 1. lpp.

⁽⁶⁾ OV C 46, 17.2.1983., 1. lpp.

⁽⁷⁾ OV C 328, 7.12.1987., 1. lpp.

⁽⁸⁾ OV L 194, 25.7.1975., 39. lpp.

⁽⁹⁾ OV L 188, 16.7.1984., 20. lpp.

tā kā ir svarīgi noteikt emisijas robežvērtības, kā arī ir svarīgi veicināt zināšanu par tīru tehnoloģiju attīstību un izplatīšanu, kā arī tīru tehnoloģiju izmantošanu kā daļu no aizsargpasākumiem, lai cīnītos pret vides piesārņošanu Kopienā, jo īpaši attiecībā uz atkritumu iznīcināšanu;

tā kā šādu Kopienas noteikumu pieņemšana saskaņā ar Līguma 130.t pantu netraucē nevienai dalībvalstij atstāt spēkā vai ieviest stingrākus Līgumam atbilstīgus vides aizsardzības pasākumus,

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Šajā direktīvā:

- 1) "gaisa piesārņojums" ir cilvēka tieši vai netieši veikta tādu vielu vai enerģijas izvadīšana gaisā, kas rada kaitīgu ietekmi, apdraudot cilvēka veselību, kaitējot dzīvajiem resursiem un ekosistēmām, kā arī īpašumam, un bojājot ainavu vai traucējot citus likumīgus vides izmantojumus;
- 2) "emisijas robežvērtība" ir tāda piesārņojošu vielu koncentrācija un/vai masa, kuru emisija no iekārtām nedrīkst pārsniegt konkrētā laika posmā;
- 3) "sadzīves atkritumi" ir mājsaimniecības atkritumi, kā arī uzņēmumu vai tirdzniecības atkritumi un citi atkritumi, kas to īpašību vai sastāva dēļ ir līdzīgi mājsaimniecības atkritumiem;
- 4) "sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārta" ir jebkura tehniska iekārta, ko izmanto sadzīves atkritumu apstrādē, tos sadedzinot, ar sadedzināšanā iegūtās siltumenerģijas utilizāciju vai bez tās, izņemot iekārtas, kuras izmanto īpaši, lai sadedzinātu notekūdeņu dūņas, ķīmiskus, toksiskus un bīstamus

atkritumus, medicīniskos slimnīcu atkritumus vai citu veidu speciālos atkritumus uz sauszemes vai jūrā, pat ja šajās iekārtās tikpat labi var sadedzināt arī sadzīves atkritumus.

Šajā definīcijā ietilpst vieta un visa iekārta, ieskaitot atkritumu sadedzināšanas krāsni, tās atkritumu, degvielas un gaisa padeves sistēmas, kā arī sadedzināšanas procesa kontroles un sadedzināšanas apstākļu pastāvīgas reģistrēšanas un uzraudzības ierīces un sistēmas;

- 5) "jauna sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārta" ir sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārta, kuras darbībai ir piešķirta atļauja no dienas, kas norādīta 12. panta 1. punktā;
- 6) sadedzināšanas iekārtas "nominālā jauda" ir iekārtā ietilpstošo krāšņu sadedzināšanas jaudu summu, ko noteicis būvētājs un apstiprinājis operators, jo īpaši ņemot vērā atkritumu siltumietilpību, kura izteikta kā atkritumu daudzums, ko sadedzina vienā stundā.

2. pants

Neierobežojot Direktīvas 84/360/EEK 4. pantu, dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka iepriekšējai atļaujai, kas vajadzīga, lai iedarbinātu jaunas sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtas saskaņā ar Direktīvas 84/360/EEK 3. pantu un Direktīvas 75/442/EEK 8. pantu, ir pievienoti šīs direktīvas 3. līdz 10. panta nosacījumi.

3. pants

1. Uz jaunām sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtām šādos standarta apstākļos — temperatūra 273 K, spiediens 101,3 kPa, 11 % skābekļa vai 9 % CO₂, sausa gāze — attiecas šādas emisijas robežvērtības.

Emisijas robežvērtības, kas izteiktas mg/nm³ ≥ kā sadedzināšanas iekārtas nominālās jaudas funkcija

Piesārņojoša viela	mazāk nekā 1 tonna	1 tonna/h vai vairāk, bet ne vairāk kā 3 tonnas	3 tonnas/h vai vairāk
Kopējie putekļi	200	100	30
Smagie metāli			
— Pb + Cr + Cu + Mn	—	5	5
— Ni + As	—	1	1
— Cd un Hg	—	0,2	0,2
Sālsskābe (HCl)	250	100	50
Fluorūdeņražskābe (HF)	—	4	2
Sēra dioksīds (SO ₂)	—	300	300

2. Emisijas robežvērtības iekārtām ar jaudu, kas mazāka nekā viena tonna/h, var attiekties uz skābekļa līmeni — 17 %. Šajā gadījumā koncentrācijas vērtības nedrīkst pārsniegt tās, kas noteiktas 1. punktā un izdalītas ar 2,5.

3. Atkāpjoties no 1. punkta, īpašu vietējo apstākļu dēļ dalībvalsts kompetentās iestādes var piešķirt atļauju iekārtām ar nominālo jaudu, kas mazāka par vienu tonnu/h, ar noteikumu, ka kopējo putekļu robežvērtība ir $500 \text{ mg/nm}^3 \geq$ un ir ievēroti visi Direktīvas 84/360/EEK noteikumi. Attiecīgā dalībvalsts informē Komisiju par tādiem gadījumiem un apspriežas ar to. Komisija savukārt par to informē pārējās dalībvalstis.

4. Kompetentās iestādes nosaka emisijas robežvērtības piesārņojošām vielām, kas nav minētas 1. punktā, ja tās uzskata to par atbilstīgu sadedzināmo atkritumu sastāva un sadedzināšanas iekārtas parametru dēļ. Lai noteiktu šīs emisijas robežvērtības, iestādes ņem vērā attiecīgo piesārņojošo vielu iespējamo kaitīgo ietekmi uz cilvēku veselību un vidi, kā arī labāko pieejamo tehnoloģiju, kas nerada pārmērīgi augstas izmaksas. Kompetentās iestādes jo īpaši var noteikt emisijas robežvērtības dioksīniem un furāniem, kamēr attiecībā uz konkrētiem jautājumiem tiek pieņemta Kopienas direktīva.

4. pants

1. Visas jaunās sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtas jāprojektē, jāaprīko un tām jādarbojas tā, lai atkritumu sadegšanā izdalījušos gāzu temperatūra pēc pēdējās sadedzināšanai vajadzīgā gaisa padeves arī visnelabvēlīgākajos apstākļos kontrolēti un homogēni vismaz 6 % skābekļa klātbūtnē un vismaz uz divām sekundēm paaugstinātos vismaz līdz 850 °C.

2. Visu jauno sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtu ekspluatācijā jāievēro šādi nosacījumi:

- a) oglekļa monoksīda (CO) koncentrācija sadegšanas procesā radušajās gāzēs nedrīkst pārsniegt $100 \text{ mg/nm}^3 \geq$;
- b) organisko savienojumu koncentrācija (izteikta kā kopīgais ogleklis) sadegšanas procesā radušajās gāzēs nedrīkst pārsniegt $20 \text{ mg/nm}^3 \geq$.

Iepriekš a) un b) apakšpunktā noteiktās vērtības standartizē šādos apstākļos — temperatūra 273 K, spiediens 101,3 kPa, 11 % skābekļa vai 9 % CO₂, sausa gāze.

3. Nosacījumus, kas atšķiras no 1. punktā noteiktajiem, var atļaut tad, ja sadedzināšanas krāsnis vai sadedzināšanas procesā radušos gāzu attīrīšanas iekārtās izmanto atbilstīgus paņēmienus, ar

noteikumu, ka kompetentās iestādes ir pārliecinājušās, ka, izmantojot šos paņēmienus, emitēto polihlordibenzodioksīnu (PCDD) un polihlordibenzofurānu (DCDF) līmenis būs vienāds ar to vai zemāks par to, ko iegūst piemērojot 1. punktā izklāstītos tehniskos noteikumus.

Lēmumus, kas pieņemti saskaņā ar šā punkta noteikumiem, un veikto pārbaužu rezultātus dalībvalstu izraudzītās kompetentās iestādes dara zināmus Komisijai.

4. Visas jaunās sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtas jāprojektē, jāaprīko un tām jādarbojas tā, lai novērstu tādas emisijas gaisā, kas rada būtisku atmosfēras piezemes gaisa slāņa piesārņojumu; jo īpaši dūmgāzes izvada kontrolēti, izmantojot skursteņus.

Kompetentā iestāde nodrošina to, ka skursteņa augstumu aprēķina tā, lai neapdraudētu cilvēku veselību un vidi.

5. pants

1. Šīs direktīvas 4. pantā ir noteiktas temperatūru un skābekļa satura minimālās vērtības, kas vienmēr jāievēro, ekspluatējot iekārtu.

2. Šīs direktīvas 4. panta 2. punkta a) apakšpunktā noteiktā oglekļa monoksīda (CO) koncentrācija ir stundas vidējā lieluma robežvērtība visām iekārtām. Turklāt gadījumā, ja iekārtas nominālā jauda ir vismaz 1 tonna/h, tad vismaz 90 % no visiem mērījumiem jebkurā 24 stundu laika posmā jābūt mazākiem par $150 \text{ mg/nm}^3 \geq$. Šos vidējos lielumus aprēķina, ņemot vērā tikai tās stundas, kurās iekārta faktiski darbojas, ieskaitot iedarbināšanas un izslēgšanas periodu.

3. Citām vielām, kuras saskaņā ar 6. pantu ir nepārtraukti jāuzrauga:

- a) neviens no šo vielu septiņu dienu mainīgajiem vidējiem izmērīto koncentrāciju vērtību lielumiem nedrīkst pārsniegt atbilstošās robežvērtības;
- b) neviens no šo vielu ikdienas vidējiem izmērīto koncentrāciju vērtību lielumiem nedrīkst pārsniegt atbilstošo robežvērtību vairāk nekā par 30 %.

Iepriekšminētos vidējos lielumus aprēķina, ņemot vērā tikai tos laika posmus, kad iekārta faktiski darbojas, ieskaitot iedarbināšanas un izslēgšanas periodu.

4. Gadījumos, kad vajadzīgi tikai atsevišķi mērījumi, emisijas robežvērtības uzskata par atbilstīgām, ja visu to secīgi veikto mērījumu rezultāti, kas noteikti un definēti saskaņā ar kompetento iestāžu izstrādātajiem noteikumiem, ievērojot 6. panta 3., 4. un 5. punktu, nepārsniedz emisijas robežvērtības.

6. pants

1. Jaunām sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtām veic šādus mērījumus:

a) dažu vielu koncentrācijas sadegšanas procesā radušajās gāzēs:

- i) kopējo putekļu, CO, skābekļa un HCl koncentrācijas nepārtraukti mēra un reģistrē iekārtām, kuru nominālā jauda ir vismaz 1 tonna/h;
- ii) periodiski mēra:
 - smago metālu, kas minēti 3. panta 1. punktā, HF un SO₂ koncentrācijas iekārtām, kuru nominālā jauda ir vismaz 1 tonna/h,
 - kopējo putekļu, HCl, CO un skābekļa koncentrācijas iekārtām, kuru nominālā jauda ir mazāka nekā 1 tonna/h,
 - organisko savienojumu koncentrācijas (izteiktas kā kopīgais ogleklis), vispārīgi;

b) darbības parametri:

- i) nepārtraukti mēra un reģistrē gāzu temperatūras apgabalā, kur ir izpildīti 4. panta 1. punkta nosacījumi, un ūdens tvaika saturu sadegšanas procesā radušajās gāzēs. Ūdens tvaika saturu var nepārtraukti nemērīt, ja sadegšanas procesā radušās gāzes pirms emisiju analīzes žāvē;
- ii) laiks, cik ilgi sadegšanas procesā radušās gāzes atrodas 4. panta 1. punktā norādītajā minimālajā 850 °C temperatūrā, vismaz vienreiz atbilstīgi jāpārbauda, sadedzināšanas iekārtu pirmoreiz nododot ekspluatācijā un iespējami nelabvēlīgākajos paredzamajos ekspluatācijas apstākļos.

2. Šā panta 1. punktā minētos mērījumu rezultātus standartizē šādos apstākļos

temperatūra 273 K, spiediens 101,3 kPa, 11 % skābekļa vai 9 % CO₂, sausa gāze.

Ja piemēro 3. panta 2. punktu, tad tos var tomēr standartizēt šādos apstākļos

temperatūra 273 K, spiediens 101,3 kPa, 17 % skābekļa, sausa gāze.

3. Visus mērījumu rezultātus reģistrē, apstrādā un sagatavo tā, lai kompetentās iestādes varētu saskaņā ar to noteiktajām procedūrām pārbaudīt izklāstīto nosacījumu izpildi.

4. Paraugu ņemšanas un mērīšanas procedūras, ko izmanto, izpildot saistības, kuras uzliek 1. punkts, un paraugu ņemšanas vai mērīšanas vietas ir iepriekš jāapstiprina kompetentajās iestādēs.

5. Kompetentās iestādes nosaka piemērotas periodisko mērījumu programmas, lai nodrošinātu to, ka attiecīgo vielu parasto emisijas līmeņu rezultāti ir reprezentatīvi.

Iegūtajiem rezultātiem jābūt atbilstošiem, lai pārbaudītu, ka ir ievērotas piemērotās robežvērtības.

7. pants

Visas jaunās sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtas jāapriko ar papildu degli. Šiem degļiem jāieslēdzas automātiski tad, kad sadegšanā izdalījušos gāzu temperatūra nokrīt zem 850 °C. Šos degļus izmanto arī iekārtas iedarbināšanas un izslēgšanas laikā, lai nodrošinātu, ka iepriekšminētā minimālā temperatūra tiek pastāvīgi uzturēta tikmēr, kamēr tiek veiktas minētās darbības un kamēr sadedzināšanas kamerā ir atkritumi.

8. pants

1. Ja veiktie mērījumi liecina, ka pārsniegtas ar šo direktīvu noteiktās robežvērtības, par to cik vien iespējams drīz paziņo kompetentajai iestādei. Tā nodrošina, ka attiecīgā iekārta pārtrauc darboties, kamēr nav izpildīti emisijas standarti, un veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka iekārtu pārveido vai vairs nedarbina.

2. Kompetentās iestādes nosaka tehniski nenovēršamai attīrīšanas ierīču dīkstāvei pieļaujamo maksimālo termiņu, kurā to vielu izplūdes koncentrācijas gaisā, kuras ar šīm ierīcēm ir paredzēts samazināt, pārsniedz noteiktās robežvērtības. Bojājumu gadījumos operators cik vien iespējams drīz darbību sašaurina vai pārtrauc līdz laikam, kad ir iespējams atjaunot parasto darbību. Nekādā gadījumā iekārta nedrīkst turpināt darboties bez pārtraukuma ilgāk par astoņām stundām; turklāt kopējam ekspluatācijas ilgumam šādos apstākļos jābūt mazākam par 96 stundām gadā.

Putekļu saturs izmešos gaisā laikposmā, kas minēts iepriekšējā daļā, nekādā gadījumā nepārsniedz 600 mg/nm³, un tiek ievēroti visi citi nosacījumi, jo īpaši sadedzināšanas nosacījumi.

9. pants

Informāciju, kura norādīta Direktīvas 84/360/EEK 9. pantā, kā arī saskaņā ar attiecīgām procedūrām un kompetentās iestādes noteiktā veidā to kontroļu rezultātus, kas paredzētas 5. un 6. pantā, dara pieejamus sabiedrībai, ievērojot noteikumus attiecībā uz komercnoslēpumu.

10. pants

Izņēmuma gadījumos dalībvalstis var nepiemērot dažus šīs direktīvas noteikumus attiecībā uz iekārtām, kas ir īpaši izstrādātas, lai sadedzinātu no atkritumiem iegūtu kurināmo (t.i., kurināmo, kuru ražo no sadzīves atkritumu viegli uzliesmojošas frakcijas, izmantojot progresīvus mehāniskos procesus, kas paredzēti, lai

paaugstinātu šādu atkritumu pārstrādes potenciālu, un kuri pirms vielu pievienošanas kurināmā īpašību uzlabošanai satur ne vairāk kā 15 % pelnu), ja šo noteikumu ievērošana varētu radīt pārmērīgi augstas izmaksas vai ja attiecīgās iekārtas tehnisko īpašību dēļ šādi noteikumi nav piemēroti no tehniskā viedokļa, ar noteikumu, ka:

— šīs iekārtas sadedzina tikai iepriekš minētos atkritumus (izņemot papildu kurināmo, ko izmanto iekārtas iedarbināšanai),

— ir ievēroti Direktīvas 84/360/EEK noteikumi.

11. pants

1. Sakarā ar pārbaudēm, kas noteiktas Direktīvas 84/360/EEK 11. pantā, un arī attiecībā uz minētās direktīvas 4. pantu dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka jauno sadedzināšanas iekārtu atbilstību nosacījumiem saskaņā ar šo direktīvu ir pārbaudījusi kompetentā iestāde.

2. Šī direktīva neierobežo Direktīvas 84/360/EEK 12. panta prasības dalībvalstīm vajadzības gadījumā pārskatīt nosacījumus, kas noteikti atļaujā, kura piešķirta sadedzināšanas iekārtai.

12. pants

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai līdz 1990. gada 1. decembrim izpildītu šīs direktīvas prasības. Par to dalībvalstis tūlīt informē Komisiju.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to savu tiesību aktu noteikumus, ko tās pieņēmušas jomā, kuru reglamentē šī direktīva.

13. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Luksemburgā, 1989. gada 8. jūnijā

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs

J. L. SAENZ COSCULLUELA